

Vergaderjaar 2008–2009

27 406

Nota «De kenniseconomie in zicht»

Nr. 148

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 augustus 2009

1. Inleiding

Hierbij informeer ik u, conform mijn toezegging naar aanleiding van de motie Blanksma-Van den Heuvel en Besselink (27 406, nr. 134) direct na besluitvorming over de invulling van de Fes-enveloppe van € 500 mln voor het domein van kennis, innovatie en onderwijs, over het proces, de inhoudelijke keuzes en de selectiecriteria bij deze Fes-ronde.

2. Fes 500

Op 10 juli jl. heeft het kabinet besloten om op basis van de beoordelingen van de voorstellen door de Commissie van Wijzen en/of het CPB voor de Fes-enveloppe van € 500 mln het voorstel ITER-NL 2 en het onderdeel Netwerkschool van het voorstel Beroepsonderwijs in bedrijf te honoreren met een Fes-bijdrage van respectievelijk € 8,0 mln en € 14,0 mln. Voorts heeft het kabinet besloten zes ingediende Fes-voorstellen de gelegenheid te geven om op basis van de door de Commissie van Wijzen en/of het CPB geformuleerde verbeterpunten een aangepast voorstel in te dienen. Hiervoor is een maximale Fes-bijdrage gereserveerd van in totaal € 361,3 mln. Voor het resterende Fes-budget van (minimaal) € 116,7 mln heeft het kabinet besloten € 10 mln te reserveren voor twee projecten, TI Pharma en TTI Groene Genetica. Voor de resterende middelen heeft het kabinet besloten op het advies van de beoordelende instanties vanwege de urgentie vanuit maatschappelijk en economisch oogpunt op de thema's Water, klimaat en ruimte, Creatieve Industrie en ICT geheel nieuwe voorstellen te ontwikkelen.

Met het bovenstaande besluit geeft het kabinet invulling aan de aankondiging in de Langetermijnstrategie van Nederland Ondernemend Innovatieland (juli 2008) om op basis van het advies van de Commissie van Wijzen Kennis en Innovatie op relevante thema's en gebieden selectieve continuïteit te bieden aan in deze kabinetsperiode aflopende Fes-projecten in het domein van kennis, innovatie en onderwijs, zodat eerdere investeringen in de kennisinfrastructuur niet teloor gaan. Met betrekking tot de indiening

van de voorstellen zijn naar aanleiding van de reservering van € 500 mln voor deze Fes-ronde de volgende criteria en randvoorwaarden vastgesteld:

- de voorstellen moeten voldoen aan de Fes-criteria (impuls karakter incl. structurele inbedding na afloop impuls, investerings karakter, versterking economische structuur);
- voorstellen moeten een relatie hebben met de projecten uit de Fes-impulsen uit 2004 (ICES/KIS-3), 2005 of 2006;
- voorstellen moeten voor de beoogde looptijd een hard financieel commitment hebben van de essentiële partijen in de kennisinfrastructuur en van bedrijven, waarbij tot en met 2014 een Fes-bijdrage kan worden gevraagd. Het commitment moet schriftelijk worden aangetoond;
- voorstellen moeten beslissingsrijp zijn, hetgeen moet blijken uit een uitgewerkt businessplan/projectplan;
- waar mogelijk en zinvol één samenhangend voorstel per thema voor de thema's High Tech systemen en materialen, Food & flowers, Life sciences & health, Water, klimaat en ruimte, ICT, Chemie en energie, Creatieve Industrie en Onderwijs;
- onderbouwing van het impuls karakter, oftewel een onderbouwing van hoe wordt toegewerkt naar de inbedding in de kennisinfrastructuur na afloop van de Fes-bijdrage.

Motie Blanksma-van den Heuvel en Besselink

Bij de selectie van projecten in de Fes-ronde van € 500 mln is op onderstaande wijze invulling gegeven aan de in de motie gevraagde specifieke criteria:

- *Focus en massa in de investeringen in Kennis en Innovatie;*
Voor de indieningsprocedure zijn thema's geformuleerd die aansluiten op de speerpunten in het innovatiebeleid van het kabinet. Vervolgens is aan de verantwoordelijke departementale trekkers gevraagd om per thema, waar mogelijk en zinvol te komen tot één samenhangend voorstel per thema.
- *Succesvolle projecten die om voorzetting vragen;*
In het beoordelingstraject is met name door Commissie van Wijzen hierop getoetst, aangezien zij in het kader van de monitoring van de Fes-projecten een goed beeld heeft van de voortgang en uitkomsten van de projecten.
- *Verbinding tussen maatschappelijk opgaven en dan met name op het gebied van duurzame energie;*
In de thema keuze is rekening gehouden met de maatschappelijke uitdagingen. Daarnaast is het uitgangspunt van Fes-investeringen dat zij moeten leiden tot resultaten in wetenschappelijk, economisch en maatschappelijk opzicht. In de beoordelingscriteria komt dit tot uitdrukking, aangezien de commissie toetst op maatschappelijke en economische relevantie en het CPB op de legitimiteit voor overheidsingrijpen.
- *Deelname van het MKB in de projecten;*
Bij de ontwikkeling van een Fes-voorstel op een specifiek onderwerp binnen een thema betrekken de externe regisseurs, die door de departementen zijn gevraagd, de publieke en private partijen waarvan het Fes-voorstel past in hun innovatie strategie. Bij de ingediende voorstellen voor de Fes-ronde van € 500 mln. is sprake van een stevige betrokkenheid van het MKB. Bij de voorstellen op de thema's High tech systemen en materialen en Life sciences & health komt bijvoorbeeld het merendeel van de betrokken bedrijven uit het MKB. Daarnaast is bij enkele voorstellen de betrokkenheid van MKB-bedrijven vergroot door de mogelijkheid van vertegenwoordiging in besluitvormende organen.

Ook worden MKB-bedrijven in de gelegenheid gesteld via een kleinere financiële bijdrage deel te nemen in onderdelen van een programma.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven